

mestry a také uznává postavení právní historie v prvních pololetích, chce však studium prohloubiti zvýšením frekvence a zavedením povinných cvičení. Právnícké studium má především vyhovět praxi a proto platnému právu přiznává o semestr více než dosud a to na vrub historického studia, které obmezuje na rok. Při tom navrhuje největší zkrácení římského práva a vůbec vynechání z historických disciplín všeho antikvárního, nepotřebného ke studiu platného práva. Třebas v debatě prof. Peterka (práv. dějiny, Praha) velmi tomu odporoval námitkou, že by nebylo možno látku probrati a tak by se nebylo posloužilo studentovi úvodem řádně podaným, přece tento bod souhlasným míněním, jemuž neodporoval ani pražský romanista prof. Weiss, byl přijat do resoluce. Stejně tak bylo uznáno, aby hodiny platného práva odposlouchané v prvním (historickém) oddílu byly čítány a nikoliv jako dosud anulovány. Při tom dobře ukázal prezident komorního soudu berlínského Staff, že tak vlastně historické studium plnilo by zdárně svůj úkol propedeutický, neboť tvořilo by pak úvod do práva platného.

Vůbec námitek nebylo proti zavedení úvodu do právníckého studia, ovšem nebylo řečeno dosti jasně, jak má býti tato přednáška pojata, zda jako výklad základních pojmů právních či snad historicky neb pod., ačkoliv bylo určeno o ní, že má býti připojena k platnému právu.

Podobně valných rozporů nebylo stran zavedení povinných praktických cvičení. Mají podle referenta a debatérů stejnou funkci, totiž nabádání k řádnému studiu jako státní zkoušky mezi studiem, o nichž se rozvinula debata velmi čilá. Zásadně bylo rozhodnuto pro písemné klausurní práce, ač prof. Weiss ukázal na nemožnost technicky je prováděti při počtu kandidátů na příklad české university pražské. Zároveň byla záporně po upozornění berlínského romanisty a civilisty prof. Kippa odmítnuta domácí práce, která vždy je jen kompilační a má za následek i vznik řemeslných dílen na fabrikaci takovýchto prací. Spor vznikl zejména o zkoušku historickoprávní, proti níž se namítala příliš krátká dvousemestrová doba přípravná (pražský národohospodář prof. Amonn) a pak zda vůbec je účelná zkouška mezistudijní (»Zwischenprüfung«). Bylo sice poněkud si ztěžováno do nuceného systému a plánu studijního, avšak konečně nebylo nalezeno jiné východisko. Proti němu vystoupil berlínský profesor, civilista a procesualista, Heymann, apologií buršáckého života (»Ein junger Mensch ist ein junger Mensch und will nach Mittelschule etwas bummeln... Man darf die ersten Semester den jungen Leuten durch Prüfungen nicht ruinieren!!!), jemuž dovoluje si i přikládati velikou důležitost pro výchovu charakteru (!!). Mezi vážnými a vskutku věcnými podněty pronesenými v debatě ostře vyniká názor berlínského profesora, který dobře charakterisuje úroveň německého myšlení některých tříd.

Výsledek debaty byl shrnut v šesti bodech a sice, že 1.) počet hodin právně historických přednášek má býti zkrácen; dále 2.) úvod má býti připojen k platnému právu; 3.) po dobu prvního stadia včítají se i přednášky z oddílu druhého; 4.) budtež zavedena povinná cvičení; 5.) k ústním zkouškám připojuje se klausurní písemná práce z hlavního oboru; konečně 6.) studijní řád budiž pevný, aby se studium prohloubilo.

Debata trvající 3 hodiny byla vesměs velmi zajímavá a vskutku všech oborů si všímající, a jest jen litovati, že příští náš právnícký sjezd hodlá si všimnouti této otázky jen částečně.

Ča.

Doplňovací zkoušky absolventů obchodních akademií, kteří chtějí vstoupiti na právníckou fakultu, nemají se podle výnosu min. šk. konati na gymnasiích klassických ani reálných, jak bychom čekali, nýbrž u komise při obchodní akademii v Brně! Toto ustanovení je naprosto nepochopitelné. Buďto mají prokázati tytéž znalosti latiny a filosofické propedeutiky jako gymnasisté, a pak mají býti zkoušeni na gymnasiích stejně jako realisté při zkoušce z latiny, anebo nemá zkouška smyslu. Proč se nepostupuje stejně jako dosud u realistů? Věc není tak nevinná, jak se zdá, nejde tu jen o formalitu. U oné komise při obchodní aka-

demii, kde nebude možno srovnání se znalostmi gymnasistů, vytvoří se snadno zvláštní měřítko pro absolventy akademií, se snahou zkoušku jin ulehčiti. Nebezpečí jest tím větší, že se bude jistě jeviti pochopitelná snaha, aby co možná nejvíce absolventů akademie na fakultu vstoupilo*).

Knihovna Mitteisova, známého zesnulého papyrologa, který působil v letech 1887 až 1895 na německé pražské universitě, byla zakoupena státem československým a rozdělena mezi seminární knihovnu právnické fakulty university Komenského v Bratislavě a university Karlovy v Praze, kamž byla krátce před Velikonocemi příslušná část dopravena.

Anketa o reformě studia. O některých obecných otázkách nadhrožených anketou v čís. 6. »Všehrd« rozvinula se čilá debata na schůzi pražské redakční rady konané 15. dubna t. r.

K první otázce bylo souhlasně odpověděno, že je nastoupiti reformu, ovšem reformu zásadní a definitivní a sice tak, že by skoncování její bylo provedeno postupně podle ročníků do čtyř let.

Na druhou otázku rovněž souhlasně bylo odpověděno, že studium má se referovati ihned, jakmile bude vypracován přesný plán reformní.

Na to byla přesunuta debata na otázku šestou a zásadně bylo stanoveno, že studium nelze ani zkrátit, ani prodloužit. Velmi živá debata rozvinula se o rozdělení v oddíly. Dosaženo bylo dohody stran možnosti obmeziti historickoprávní studium na 2 semestry byt i tu bylo nebezpečí, že určitá část studentů ztratí snadno něco času přípravou ke zkoušce, s podmínkou, že budou z přednášek vyloučeny části, kterých nelze ve studiu platného práva valně zužitkovati. Zároveň nadhrozena myšlenka, že by bylo možno některé partie přiřadit jako historický úvod až v části o platném právu, což v Praze předpokládá jednu budovu (Čáda). Spor nastal o rozdělení zbývající doby. Referent (Čáda) navrhl, aby druhá státní zkouška byla možná po sedmém semestru, takže 3 semestry by byly judiciálně-státovědecké a jeden ryze státovědecký. Proti tomu byl navržen (Lukášova) jako termín nižší semestr šestý a státovědeckým disciplinám vyhrazeny 2 semestry, což bylo většinou přijato. Proti návrhu byl vysloven názor (Solnař, Novák), aby dělení druhého oddílu nebylo vůbec zaváděno, zejména proto, že některé obory judiciální předpokládají znalost disciplin státovědeckých (Režný), jednak že lhůta k nastudování látky judiciální je 6 semestry příliš úzce vyměřena.

Jednotlivé odpovědi nebyly ještě definitivně stylisovány, také z toho důvodu, že lze čekati odpovědi písemné, z nichž některé již došly. V debatě bude se pokračovati na redakční radě příští. Ča.

LITERATURA.

Alphonse Aulard: La Révolution française et le Régime féodal. 1 vol. in 16°, str. 283. Librairie Félix Alcan, 1919. Cena 3 fr. 50 — A. Aulard, je již znám svými díly o Revoluci francouzské. Krátce po světové válce vydal tento nový cenný příspěvek k její historii po stránce ekonomicko-sociální. Odpovídá jím na dvě důležité a neméně i zajímavé otázky: Jakou roli hráli francouzští sedláci v událostech mezi r. 1789 až 1793? a Jaký vliv měla na hospodářské postavení sedláků zákonodárná díla Konstituanty a Konventu?

Autorovi se podařilo sebrat rozsáhlý dokumentární materiál, protokoly zákonodárných shromáždění, panské seznamy dávek placených i v naturálních odváděných sedláky, registra úradů, dopisy osobností, které v té době vykonávaly vliv na vývoj poměrů. Výsledkem jeho rozboru

*) Redakční poznámka. Zpráva v předešlém čísle pocházela z pera brněnského našeho spolupracovníka.